

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Rendezett tanácsu városaink jövője.

Makó, szeptember 2.

Közállapotaink rettenetes képet mutatnak. Nem tudunk mást látni sehol, akármerre tekintünk, mint visszafejlődést és zűlést.

Ide juttatott bennünket a Tisza Istvánék erőszakosan önző politikája. Mert ez a politika alapjában s minden megnyilvánulásában borzasztóan romlott s romlottságával megfertőztette egész közéletünket.

Bűzlik, rothad itt már minden. Épp úgy a közérkölc, mint egész gazdasági életünk. Itt is, amott is szédületesen bukunk lefelé a pusztulás lejtőjén s az elmék és szívek teljes romlottsága mellett, nincs elegendő erőnk a végzetes zűlést feltartóztatására. Csak állunk, várunk s nézzük lefelé való borzasztó süllyedésünket — tétlenül s fehetetlenül. Mintha a — megmentésünket már csak a — csodától várnók.

Ha itt-ott emelkedik is egy hang avagy kar néha-néha, mely segítségre hajlik, a Tisza István mai rendszerének mindent agyonnyomó abszolutizmusa elfojtja a hangot s letöri a kart. Mintha már csakugyan nem volna többé szabadulás s mintha készülnünk kellene a végpusztulásra.

Rendezett tanácsu városaink állanak leginkább a pusztulás szélén. A Tisza István múlt évi törvénye végzetes csapást mért valamennyire. A rettenetes terhet, mit e törvény rájuk rakott, nem bírhatják tovább.

Két ut áll városaink előtt, vagy hallgatnak s fatális megadással várják, míg megütik fölöttük a dobot és házuhog rajtuk az őket elnyelő ár, avagy — feladják rendezett tanácsu voltukat, falvakká süllyednek s mint falvak vergődnek tovább a nyomorult lét kétségei között.

Városaink ez utóbbi utat választják. Egymás után hozzák egyöntetű határozatukat, melyben falvakká való öndegradálásukat mondják ki — kényszerhelyzetükben. Megindokolják határozataikat úgy, hogy ez indokokhoz semmi kétség, semmi szó se férhet, *A lét vagy nem lét kérdése dől el e határozatokban.*

Az alföldi majdnem valamennyi rendezett tanácsu városa kimondta már a falvává való visszafejlődését.

A Tisza-kormány azonban most semmisítgeti meg sorra a városok határozatait. Nem engedi, hogy falvakká legyenek újra ezek a városok. A városok sulyos és ellentmondást nem tűrő éveire nem is reflektál a miniszterium, csak egy érzéketlen tollvonás intézi el e városok sorsát.

Érthető a kormánynek ez az eljárása, az ő szempontjából. Ha érzi is bűnét, mely a városokat ilyen válságba sodorta, nem meri még azt bevallani is. Mert e városoknak falvakká való süllyedése egy-egy borzalmas s ki tudja, mennyi időig való emlékeztető lenne arra, hogy volt itt ebben az időben egy rettenesen pusztító kormány, melynek rendszere alatt erkölcsben s vagyonban végromlásra jutott minden ebben az országban. Eddig virágzó városok süllyednek köldös szegénységbe s gyönyörűen induló fejlődésükből évtizedekkel buktak újra vissza.

Ilyen sulyos, sőtét emléket nem akar a kormány állítani — ön magának. Bolond hiszi, hogy a végzet uja — feltartózható.

Ha nem engedi most falvakká lenni a kormány e városokat, még sulyosabb, még sötétebb lesz az a vád, mely e városok végpusztulásán még borzasztóbban s még átkosabban fog örökké kiáltani a Tisza-kormány romboló emléke felé.

Mert hogy e városok mostani sulyos és folyton sulyosbodó terhük alatt a Tisza kormány gonosz rendszere mellett bele pusztulnak — városias voltukba, nem kell hozzá semmi jóstehetség, csak éppen a viszonyok tisztán látása. *kp.*

Theisz főbíró tragédiája.

Tébolnyodottan az elmeorvóintézetbe szállították.

Csanádvármegye tisztviselői karának egy igen értékes munkás tagját ma reggel az elmeorvóintézetbe szállították.

Betelt Theisz Géza végzete. Elborult elmével máto fogva szomorú lakója az elevenek temetőjének.

Theisz Géza a központi járás főbírája volt. Kiváló tisztviselő volt. Kiváló tisztviselő, pedáns szorgalmas ember. A sok munka, melyet lelkiismeretesen végzett, megörölte idegrendszerét s már az elmúlt évben azt rebesgették felőle, hogy megzavarodott.

A szomorú hír való volt. Az elmezavar tünetei a szerencsétlen főbírónál költekezési mániában nyilvánult. Bement a Sommer ékszerész boltjába s nagyarányú bevásárlást eszközölt. Ez azonban oly módon történt, hogy még Sommer ékszerész sem vette észre, hogy nem tiszta elméjű emberrel van dolga. Családja azonban már tisztában volt a rája szakadó rettenetes tragédiával s még onnan felszállították egy budapesti szanatóriumba, ahol hónapokon kezelték Theisz főbíró.

Pár hónappal ezelőtt hazakerült Theisz főbíró. Ugyilátszott egészségesen. Derűs mosolygó ábrázat-

tal járt kelt az emberek között, értelmesen beszélt. Mindenki azt hitte, hogy az orvosi tudomány-nak s a gondos ápolásnak sikerült a főbíró vizsáadni a társadalomnak. Theisz főbíró, akivel csak beszélt, mindenkire azt a benyomást gyakorolta, hogy szörnyű bajából kigyógyult. Értelmesen beszélt jövő terveiről s arról, hogy legközelebb elfoglalja hivatalát.

A kegyetlen sors ebben megátolta. A szörnyű kór mely hónapokig csak lappangott a szerencsétlen főbíróban, a napokban dühöngő erővel kiltört s pedig veszedelmesebb mértékben mint azelőtt.

Családja mely eddig is gondos szeretettel ápolta, most is — féltő gondossággal felszállította egy budapesti elmeorvóintézetbe. Aggodó reménységgel, hogy vajjon visszakapják e még valaha a szerető férjet, a gondos apát.

Ugy Makón, mint Csanádvármegyében osztailan, őszinte részvét nyilvánult meg a szerencsétlen főbíró szomorú sorsa iránt. Mindenki sajnálja a dalás, derék férfit, kit élete delén lepett meg a szörnyű betegség.

Theisz főbíró szomorú sorsával kapcsolatban érdekes megemlíteni, hogy a központi járás főszolgabíróására, mintha valami végzetes fatum nehezednék. Hosszu idő óta, még mindegyik központi főszolgabíró e szörnyű kór, elmebetegség támadott meg, közvetlen elődje Farkas Mór most is a budapesti angyalföldi tébolnya szanatóriumra méltó lakója. Farkas Mór elődje szintén megtébolnyodott.

A központi járás igazgatásában a szomorú eset folytán semmi különösebb zavar nem állott be, mert hiszen Theisz Gézát eddig is Urbanics Kálmán főbíró helyettesítette hivatalában s jelenleg is ő vezeti a Csanádmegye központi járását.

Makó koleraveszedelem előtt.

A legerélyesebb egészségügyi intézkedéseket kell életbe léptetni.

A veszedelmes sárga rém a kolera a kapunk előtt áll. Hiába minden hivatalos csűrös-csavarás, úgy áll a dolog, hogy a Délvidéken hivatalosan konstataáltak az ázsiai kolerát.

Csanádvármegye alispáni hivatalához ép ma érkezett meg a belügyminiszter hivatalos értesítése, melyben Palánka temesmegyei községet ázsiai kolerától fertőzöttnak nyilvánítja.

Szóval, hivatalosan is beismerik, hogy a Délvidéken feltűtötte fejét a pusztító járvány, mely óriási veszedelemmel fenyegeti Csanádvármegyét és Makó városát is.

A fenyegető veszedelemmel szemben nem látunk a hatóság részéről semmi olyan intézkedést, mely megnyugtathatna bennünket. Sőt úgy látszik mintha ölbetett kezekkel várnók a veszedelmet, mely már itt leselkedik az ajtónk előtt.

Egy rövid séta a makói piacon meggyőzhet mindenkit arról, hogy Makón egyenesen talaja van a kolera. Annyi éretlen egészségtelen gyümölcsöt sehol sem mehetnek a piacra vinni mint Makón. A dinnyeplacon pedig egyenesen botrányos, hogy teljesen éretlen tököt árúsítanak érett dinnye gyanánt.

A makói huspiac helyzete pedig teljesen tarthatatlan és fűrhetetlen. Legyek dongják a szabadon lógó s még csak füll hálóval sem borított hus darabokat.

A liba és baromfi piac piszkos, elhanyagolt. A kenyérpiacon tisztasága is kifogás alá esik. A tej és tejtermékek vizsgálatát az ilyen kolera időben pedig a legerélyesebben kéne ellenőrizni.

Mindezeknél fontosabb, hogy a rendőrség szigorúan kezelje az egyes udvarok vizsgálatát. Különösen az úrszékek és szemégyödörök egynemely udvarban annyira elhanyagoltak, hogy valóságos melegágyai a kolera.

Ilyen viszonyok közepette aztán ne csodálkozzunk, ha hamarosan itt lesz a szörnyű rém, a kolera melynek már pusztá hire is rettegetésbe ejt bennünket.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár szeptember 3 Szerda Róm kath. Manzvet Protestáns Manzvet Gör. kath. Augustus 12 Nap két 4 óra 31 perckor, nyugszik 7 óra 40 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hóváltozás és helyenként eső vagy zivatar várható. — Sürgönyprognózis: enyhe, elvélve csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 10-6 C.

— A polgármester itthon. Galambos Ignác dr. polgármester ma visszatért négy hélig tartó szabadságáról és csütörtökön átveszi hivatalának vezetését.

— A makói szegény embereket még az ág is huzza. Makóváros földbérleti nagyon szerencsétlen emberek. Már két év óta elviszi a víz minden termésüket. A szegény emberek, hogy legalább a veszett fejszének a nyele meg kerüljön arra kérték a várost, hogy engedné el a haszonbért. Makóváros képviselőtestülete a legridegebben elutasította kérelmet. A rdeg elutasító végzési Somlai Albert és társai megelébezték a belgyimi-

niszterhez. A belügyminiszter szintén Makóváros határait hagyta jóvá, mely szerint a bérletnek a mincsből is megkell fizetnie a haszonbért. Szegény ember szerencséje is szegény s bizony a szegény makói kisgazdáknak kiknek már két év óta a víz elvitt mindenkét ez a harmadik árvíz, a belügyminiszter végzése esik tán a legfájdalmasabban.

Nagy zivatar Makón és Csanádmegyében. Ma reggel óriási zivatar volt Makón és Csanádmegyében. A zivatar ugy 8 óra tájban kezdődött hatalmas égi háborúval. Óriási ézengés s villámlás kíséretében úgy szakadt az eső, mintha dézsákiból öntötték volna. A nagy esőzés majdnem 11 óráig tartott s óriási károkat okozott a szőlőkben. Nemcsak Makón, hanem a megye többi községében is nagy zivatar volt. Apátfalván még jégeső is volt, ez azonban különösebb kárt nem okozott, mert esőzés közben lepte meg a határt. A nagy esőzés után délutánra már kiderült az idő, sőt vakmeleg járt. Az ilyen veszekedett időjárás aztán meg azt a kis reménységét is tönkreteszi a gazdáknak, amit az árvíz, meg az egész nyári hűvös esős idő még meghagyott.

Börcsök Gergő nyugalomban. Ugye senki sem hinné, hogy ez a mozgékony fürge ember, akit már megszoktunk, hogy hetipiacos napokban, akármerre vitt vitt utunk a városban, oldalán a börtáskájával láttuk, most nyugalomba vonul. Börcsök Gergely jellegzetes alakja Makónak. A városi képviselőtestületnek egykor nem is oly régen 10-12 esztendeje Apjok Sándorral együtt ök voltak a legbeszédesebb s leginterpellációsabb tagjai. Mindent megfeleltek, csak a saját hivatalba helyezését nem. Mert hogy mindketten hivatalba kerültek. Apjok hivámkezelő lett, Gergő bácsi pedig helypénzkezelő. El kell ismerni, hogy mindketten példás rendben viselték hivatalukat s buzgón felügyeltek a város gazdasáira. Nem került el az öreg Gergő bácsi szemét egy kocsi sem a hetipiacon s a helypénzeket nem lehetett elolliccelni. Nehéz, sok szaladgálással járó hivatalát végre is nem bírta, lemondott állásáról, melyre aligha kap Makó városa hűségesebb embert. Most, hogy nyugalomba vonul, kívánjuk neki, hogy sok-sok interpellációja, felelőzése és a város érdekében való lótas-futása után essék jól az öreg Gergőnek a pihenés, melyre derékasan rászolgál.

Eljegyzés. Két szerető s megértő szív egymásra találását jelezzük örömmel. Dérczy Imre makói református egyház rokonszenves s nagyműveltségű lelkésze e napokban váltott jegyet Borbás Mariskával. A poéta lelki lelkész kötetendő frigye nemcsak őt tölti el boldogsággal, hanem minket is örömmel. Az ő örömeinek, boldogságának mi is örülünk, kik ezt a nagy tudású, derék, fiatal papot, ki nemcsak szónok, hanem írásmerttségének is aratott munkása, makói ittléte alatt igazán megszerettünk s nagyra becsülünk. Eljegyzésének híret örömmel regisztráljuk s kötetendő házasságához sok szerelmet s boldogságot kívánunk.

A korcsolyató feltöltése. Most már egészen bizonyos, hogy a kórház levegőjét megfertőztető

korcsolya tavat feltöltik. A tanács ugyanis ma tartott árlejtsést a büzös tó feltöltése tárgyában. A legolcsóbb ajánlatot Vig Antal tette, aki 55 fillérért hajlandó köbméterenként a feltöltést teljesíteni, így a tanács őt bizta meg a munkát teljesítésével.

Különös szerencsétlenség a korcsolyában. Martonosi Antal makói gyümölcskereskedő tegnap este egyik makói korcsolyában egy pár ponár bor mellett feleljeni próbálta buját-baját. Ekközben esett, hogy arccal az aszfaltra esett, oly szerencsétlenül, hogy egy ávek összezuzta arcát. A szerencsétlenül járt embert az első segély után a kórházba szállították.

Csendélet a Honvédban. Murvai Istvánné tegnap a Honvédban járt. Utjában összekerült Szilágyi Sándorral aki részeg állapotban dülöngélve haladt az utcán. A részeg ember megtámadta Murvainét, Göröngyökkel dobálta, szidta, megkergette. A nagy botránnyra az utcabeliek összesereglettek, rendőrt hívtak s beki-sételték a részeg embert, ki ellen eljárást indított a rendőrség.

A sokat szenvedett makói tartalékosok mulatsága. Keserves 8 hosszú hónapban keresztül talpig fegyverben állott egész sereg makói ember lent a fekete hegyek országaiban. Most, hogy az idők jobbra fordulásával mindannyian jó egészségben hazakerültek, elhatározták, hogy a szenvedésük elmulásának örömeire nagy tánc mulatságot rendeznek. A fényes táncmulatság e hó 13-án lesz a „Korona” összes helyiségeiben. A nagyszerűnek ígérkező mulatságra már most felhívjuk a makói közönség figyelmét.

Állami paprikatelep Szegeden. Az utóbbi években rohamosan hanyatlásnak induló szegedi paprika-termelés érdekében az utolsó pillanatban mégis csak történi intézkedés az orvoslás iránt. A földmi velésügyi miniszter ugyanis leiratban értesítette Szeged város hatóságát, hogy hajlandó egy nagyobb paprika palánta termelő telepet létesíteni, ha ebbeli vállalkozásában a város támogatja. Nyolc hold földet kér a városától erre a célra, öt esztendei használatra ingyen. A paprika palántát előállításáron kapják majd a termelők, azok pedig, akik bizonyos meghatározott napokon hajlandók a telepen dolgozni, ingyen kapnak palántát. A telepet, amelynek berendezési költségei körülbelül nyolcvanezer koronát tesznek ki, még ez évben meg akarják építeni.

Tűz Csanádpalotán. Nagy tűzvész pusztított ma éjjel Csanádpalotán. Szántó István háza eddig még ismeretlen okból kigyulladt és leégett. A gyorsan kivonult tűzoltóság csak a tűz tovaerjedését bírta megakadályozni. A kár biztosítás úján megtérül.

Felülfizetések. A makói szervezett asztalos munkások augusztus 20-án tartott mulatságán felülfizettek: Kelemen Ferenc 6 kor., Lengyel Mihály, Kemény Béla 5-5 kor., Pallagi István 3.50 kor., Nagy Béla, Dr. Dózsa Simon, Sebastian Béla, Fáber Lajos, Farkas Hermann 3-3 kor., Zombori Lajos, Erdélyi Antal, Juhász Imre, Pernecky Imre, Joó István, Vadobán Péter 2-2 kor., Mészáros János, N. N., Biró János, Ifj. Kövecses Márton, T. J-né, Szál Miklós, Lucskai Imre 1-1 kor., Fröhling Béla, N. N., Háj Mihály, N. N., P. T. 60-60 fillér, Papp János 50 fillér, mely szíves adományért a rendezőség ezton is hálás köszönetét fejezi ki.

Kik fizetik Csanádmegyében a legtöbb adót.

Összeállították a virilisták névjegyzékét.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékét összeállították a vármegyén s most kitették. A virilesek elég szép számban vannak s névsoruk következő:

Bagi Imre, Biró Albert, Purgly János, Gróf Dessoewffy Miklós, Ráth János, Purgly Emil, Blaskovits Aladár, Blaskovits Erneszt, Montág Sándor, Vajda Zsigmond, báró Urbán Péter, Hász Antal, Ujhelyi Kálmán, Návay Tamás, Návay Lajos, Jakabffy István, Steiner Jakab, Melcer László, Nágel Henrik, Ráth József, Martenz Cézár, Telbisz Ottó, Vertán Adorján, Montágh Henrik, Vagyon István, Justh Gyula, Montágh Adolf, Montágh Lipót, Montágh József, Glatz Antal, Telbisz Alajos, id. Návay Géza, László László, dr. Vásárhelyi László, dr. Moskó Sándor, Nágel Vilmos, Zelenák István, Juhász Antal, dr. Székely Jnigó, Vertán Ettele, Kurt Szilárd, Návay Kornél, Návay László, Wittman Antal, Spilka Antal, Ludaj Mojsza, Kicsin Miklós, Szabó Zsaj Mihály, Babó, Zoltán, dr. Lakatos Árpád, Baluku Gyula, Kayser Lajos, Marjanuo Traján, Mágóri Sámuel, Fábri András, Lukács Gyula, Cukor László, Gruncsity Mladen, Mandl Zsigmond, Laurovies János, Politzer Jónás, Návay Iván, Franyó András, Leipnik Ignác, Baur József, Manheim József, Sztrója Pál, Návay Andor, Frank Mátyás, Gera Ferenc, Jancsik István, Kovács Antal, Krausz A. Herman, Könyves Sámuel, dr. Dózsa Ferenc, Ambrus György, Morár Uros, Nagy György József, Szvidrán Mátyás, dr. Buck Adolf, Dobsa Péter, Sztrója Péter, Marzsinyán Miklós, Bóné Mihály, Vajda Pál, Fipergor György, Tókei Jenő, Hranowszky Pál, Ortutay Gyula, Jankovics Lőrinc, Jakabffy Zoltán, Heimann Ilés, Sármgzy Antal, Tomancska Péter, Jakabffy Andor, Heimann Miksa.

A közszemlére kitétel ideje alatt a névjegyzék ellen felszólalással lehet élni, az arra jogosítottak kérhetik adójuknak kétszeresen leendő számítását.

A felszólalásokat az igazoló választmány fogja a hirdetési idő letelte után tárgyalni és a névjegyzéket megállapítani.

A makói bacillusok értekeznek.

Öreg bacillus: Eljen Makóváros kitiűné vezetője!

Ifju bacillusok: Eljen, míg a por-nak él!

Öreg bacillus: Ugy van, a por és a szenny a mi hazánk!

Ifju bacillusok: Jól van öreg, de mi van a locsoló kocsiival? Maga egyszerűen jól él a polgármester gyomrába... és nem látja meg a locsoló kocsit...

Öreg bacillus: Sőt, mert a gyomrában élek, őserem legbensőbb gondolatait is...

Ifju bacillus: Halljuk!

Öreg bacillus: Az a kocsi nem fog nekünk ártani... nem fog locsolni...

Ifju bacillusok: De maga locsog eleget! mondja meg őszintén, mi van a polgármester gyomrában?

Öreg bacillus: Bóna rendőrkapitány a gyomrában van... de a locsoló kocsi — esküszöm — nincs ott.

Ifju bacillusok: Merénylet közszabadságunk... szabadságunk ellen... Csak mi lennénk a polgármester gyomrában, majd fizetnénk neki...

Öreg bacillus; (hamiskásan) Szamara: vagytok... Egy polgármesteri gyomrot meg kell becsülni. A locsoló kocsi úgy is csak olyan tessék-lássék!

Ifju bacillusok: Nem hisszük! Magából az önzés beszél. Bizottságot!... Bizottságot!...

Nagy zajban megalakul a bizottság, mely nyomban megindult a Szegedi-utca főiseges portengar-hul-lámain népszerű polgármesterünk gyomrába, hogy kifürkésze tükos gondolatait a locsoló kocsi irányában...

Gyilkos tréfa.

Halálos játék a fegyverrel.

A bácsmegeyi Borota községben halálos szerencsétlenség előidézője lett egy elkényeztetett ifju könnyelmű tréfája.

Nagy Ferenc borotái községi jegyző Ferenc nevű 15 éves fia, a ki a bajai tanítóképző intézet másodéves növendéke, pénteken délután apja házában udvarában egy 12 milliméteres Flobert-puskával céllövési gyakorlatokat végzett.

A házban szolgáló tizennyolc éves cselédleány meglátva a fiu szórakozását, odament hozzá és a puska csöve elé állva, tréfásan biztatgatni kezdte Nagy Ferencet, hogy célozzon a fegyverrel az ő szájába.

Tréfából vagy könnyelműségből történt e, a mi ezután következett, azt a vizsgálat fogja kideríteni: a fegyver eldördült és a sörétes töltés a leány nyitva tartott szájába hatolt.

A sörétek teljesen szétroncsolták a leány álkapszát. A szerencsétlenség után Jánoshalmáról áthívták dr. Holádes Adolf községi orvost, aki bekötözte a leány sebeit és a bajai kózkórházba szállította. A szolgáló életbenmaradásához nincs remény.

A tornyai postás büne.

Elsikkasztotta a leveleket.

A tornyai postáról megirtuk a multkoriban, hogy elsikkasztotta a falu postáját, a bűnös postás ügye most került a törvényszék elé.

A szegedi törvényszék első büntetőtanácsa hétfőn igen érdekes ügyben ítélkezett. Mészáros Imre 17 éves tornyai postásküldőnc áll a vádlottak padján, akit 938 rendbeli folytatólagosan elkövetett levéltitok megsértésének vétségével vádolt az ügyesség. A tárgyaláson Pókay Elek királyi ítélőtáblai bíró elnökölt, a vádhatóságot Horánszky Miklós dr. királyi ügyész képviselte, a vádlottat Szóri József dr. védte.

A postásfiu mult évi október óta alkalmazottja Krizsán Julia tornyai postamesternőnek. A postamesternő a postai kérdemények széthordásával bizta meg a fiut, a ki a kérdemények javarészét nem kézbesítette. A postamesternő udvarán volt egy használatlan nagy postaszekrény, amelybe beledobálta a leveleket, levelező-lapokat, újságokat, árjegyzékeket és képeslapokat.

Véletlenül födőzték föl a postásfiu hanyagságát. Egy favágó dolgozott a postaudvaron, ahol

Értesítés. A jó gyümölcsstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes **baraczk és szilva pálinkákat 2 K., 2.20 K., 2.40 K.** árban bocsátom forgalomba. **IRITZ SÁMUEL** özv. czég. A valódiságért a cég felelősséget vállal.

ÉRTESÍTÉS! Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy külföldi utamról visszatérve újból b. rendelkezésükre állok. Állandóan mesés újdonságokat, a legújabb **sport és angol kalapokat, lakk sapkákat** stb. raktáron tartok, ugyszintén eredeti párisi és bécsi modellek a legolcsóbb választékban kaphatók. **Átalakítások a legújabb divatformákra jutányos árban készülnek.** A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel **WEISZMANN MALVIN.**

Felülmulja a Sack ekét
a legújabb tükör acél eke
pormentes taligával, jobb és olcsóbb, próbára adja bárkinek
Halász Á. gépkereskedő Kossuth-utca 11., a városi mázsaház mellett. ::
A legújabb vetőgépek megérkeztek!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógyczélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

**Molnársegédekét és malom-
munkásokat felvesszünk**
éjjeli és nappali munkára.

Jelentkezni lehet:

ZEITLER MALOMBAN.

ÉRTESÍTÉS. Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx
HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű
TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugaruton saját házámban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszer-árut, u. m.: cukrot, kávét, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkeket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsájtok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható. Szives pártfogást kér

Id. Joó Antal.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a leggyorszerűbből a legfinomabb kivitelig óriási választékban!! Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben-nemkülönben pongyolák, külön blúzok és aljakban fel, !!!! szoknyákban !!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap újdonságok Nagy választéku női fehérnemű raktár. Gyászkalapok, blúzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Olcsó tűzifa.

I. osztályu bükk-tűzifa felvágva és aprítva
100 kilónként 2 kor. 40 fillér.

Telefonszám 49.

TELTSCH ADOLF

Liget-utcai fatelep.

ÉRTESÍTÉS.

Tamás Mihály

Teljes tisztelettel értesítem Makó város és vidéke közönségét, hogy úr kézmű- és divatáru üzletét átvettem, illetve **MEGVETTEM.**

Tekintetbe véve, hogy az átvételnél sikerült a raktárt olcsón megszerezni, elhatároztam, hogy mielőtt az új és divatos árukkal felszerelném, az átvettek mélyen leszállított árban árusítom ki. Nb. támogatásukat kérve,

vagyok tisztelettel: Tamás Mihály utóda

VERMES MIKSA, (lud-piac).

Szigoruan szabott olcsó árak!

ÜZLET ÁTNEVEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, **SAJÁT KESZÍTÉSŰ** kész férfi és gyermekruhákat. Külön mérték- osztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztositjuk.

Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa

férfi szabó.

CZIGÁNYPRIMÁS

„Király Ernő mulat”

ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sirni”, „Futóbolond”, „Temetés volt a faluban” stb. Darabja 2.50 fillér. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül 0-0 0-0 csakis 0-0 0-0

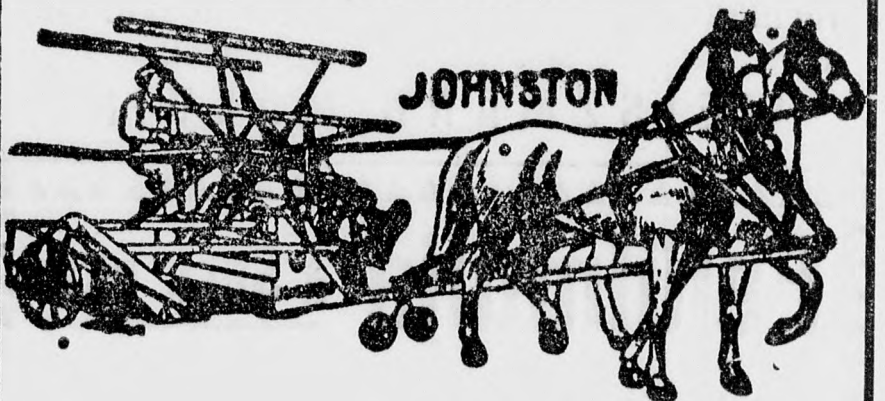
Wagner „HANGSZER-KIRÁLY-nál

kaphatók. — Budapest, József-körút 15 a. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! — Lemez

csere ingyen! — Kérjen nagy fényképes árjegyzéket

Óvás! Figyelem a Wagner névre és 15. házszámra

Értesítés!

Van szerenységem a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a Szent-János téri házamhoz való beköltözés alkalmával

mezőgazdasági gépraktáramat és javító műhelyemet teljesen megnagyobbítva rendeztem be.

Raktáromba már megérkeztek az 1913. évi modellű egyszerűsített és ezidőszert leg- tökéletesebb **kéveköti aratógépek** autórudhordók-

kal, mely Makón és a környéken több mint 300 gazdnál működik ugyszintén megérkeztek a **kukorica ültetők.** Ugy a ké-

legújabb négyzetbe ültető **vakötők,** mint

a kukorica ültető gépek teljesen felszerelve vannak raktáromon.

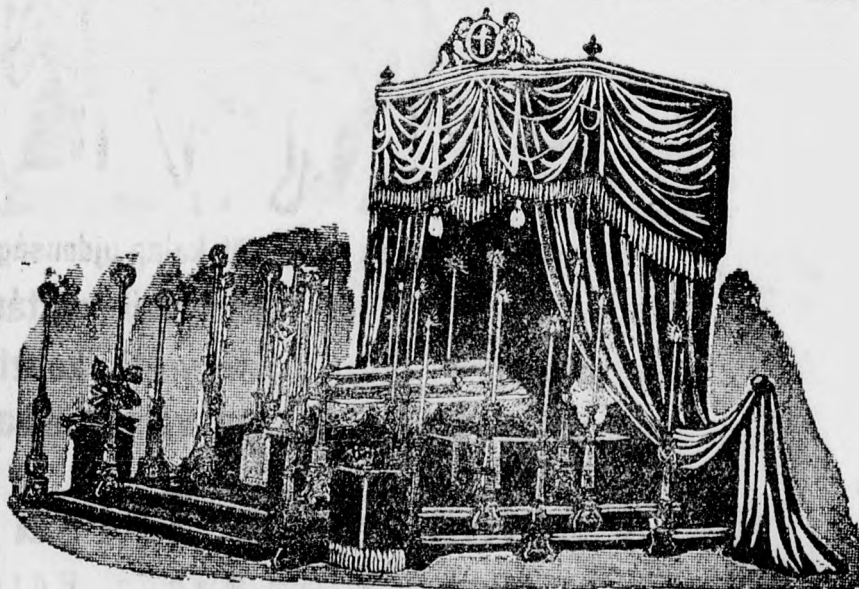
Bárki által megtekinthetők és f. évi március hó 1-től kezdve minden vasárnap d. e. 11-12-ig ARATÓGÉP TANFOLYAMOT tartok. Az érdeklődő gazda-

közönséget szívesen látom. **Fontos** még az, hogy az aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történhetik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kitűnő SISAL-féle kéveköti zsinogot, elsőrendű GÉPOLAJAT, BACHER-féle EKÉKET amerikai tükörcsacél kormányval, IMPERÁTOR műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzati vaspálcás boronákat, répa és szecskevágókat.

Mindenféle gépek javítását pontosan és jutányosan eszközölöm Szives pártfogást kér

LIPTÁK BÉLA

gépraktár Szent János-tér 120

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

Sirkoszoruk érc-, élő- és művirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsátom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást is díjtalanul végzem.

Célom az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem fizetem szakszerű és a leghatékonyabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.)

Horváth Nándor

disztemetést rendező intézete.

Kérem hirdetésemet átolvasni!
HORVÁTH NÁNDOR Makó város és vidéke
disztemetést rendező intézete
Makón, Szegedi-utca I. szám. (Glück-féle házban.)

Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízhatókegyeletteljes kiszolgálással.

Hullaszállítást és exhumálást bárholon bárhová pontosan és a leghatékonyabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle színezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkel, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden színezett festésű fakoporsókat.

szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek.

talált néhány képes'apot. Azokat aztán kiragasztotta a szoba falára. Valamilyen ügyben nyomoztak a favágó lakásán és föltűnt nekik a képeslapokkal teleterasztott fal. A csendőrök rájöttek, hogy kézbesítetlen képeslapok díszlik a favágó lakásán, aki aztán elmondta, hogy a postaudvaron egy szekrény mellett találta.

A csendőrök feltörték a használatlan postaszekrényt és meglepő fölfedezésre jutottak. Tömrdek kézbesítetlen küldemény hevert a postaszekrényben. Köztük voltak Jusih Gyula nevére címeztek is. A postásfiu hanyagsága természetesen igen sok kellemetlenséget okozott Tornyán. A postamester-nő csak február 28-án értesült a dologról, amikor a csendőrök feltörték a postaszekrényt. A csendőrök 938 kézbesítetlen küldeményt találtak.

A hétfői tárgyaláson azzal védekezett a postásfiu, hogy nem volt ideje a leveleket kézbesíteni. A fiatal bűnöst a bíróság tizenöt napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Szerkesztői üzenet.

S. P. urnak Cs—P. lota. Az 1913. évre összeállított virilis névjegyzék ellen beadott felebbezés és jogorvoslat nem bír halasztó hatállyal, ami azt teszi, hogy a névjegyzékbe községi képviselőtestület által bevett virilis az 1913. január 1-től kezdődőleg gyakorolhatja a jogát akkor is, ha a névjegyzékbe való felvétele ellen felebbezést avagy további jogorvoslatot adtak be. Természetes tehát, hogy ilyen tagnak a községi képviselőtestületbe be nem hívása se e helyett az 1912 ik névsor szerint való behívás — törvénytelen. Maga a törvény nem intézkedik ugyan erről, de van egy törvény-pótló rendelet, az 1896. évi 63897. számú belügyminiszteri rendelet, mely világosan rendelkezik.

SZINHÁZ.

Műsor:

Szordán itt először, új díszletekkel „Lakások” vigjáték, a Vígyszínház műsorából.

Csütörtökön Inke Rezső felléptével „Czigányprimás” nagy operett. Pénteken itt először „Lu vagyok a néni” és „Zsur a ligetben” nagyhatású színháték.

Szombaton új betanulással először, „A kis gróf” operett.

Eva.

Lehár kitűnő operettjét teljesen új betanulással igen kitűnő előadásban mutatta be ma este a színház. A mai előadás keretében mutatkozott be, a társulat új énekes művésze Nagy Pál. Már első jelenései után, kellemesen állapíthatta meg a közönség, hogy igen kitűnő művész elerődött a társulat Nagy Pál szerződötése következtében. Elegáns fellépése, ügyes játéka bensőségeltjes meleg, hangja valósággal belopódzott a szívekbe. Később midőn mind-mind jobban belemelegedett a játékba, a közönség alig győzte tapssal különösen a második felvonásban. A kitűnő operet ma esti nagy sikerét előmozdította még elsősorban Molnár Janka a címszerep személyesítője kinek Évája valóban elsőrendű alakítás. Peterdi Etus Pipsije pedig olyan temperamentumos volt, hogy a közönség tomboló tapssal

több ének számát megújráztatta. A férfiak közül Komlós ez a végtelen ügyes színész érdemel dicséretet, akinél ügyesebb táncost még aligha látunk a makói színpadon. A kitűnő operett egyébként fényes kiállításban mutatják be s a teljesen felfrisített korus is igen kellemesen lepte meg közönség.

Két nagyszerű előadás egyszerre. Rég volt már oly nagy sikere színdarabnak Makón mint „Én vagyok a néni” című énekes bohózatnak. Nem volt ember aki ne kacagott volna a neveltségénél neveltségesebb helyzeteken. A nagy sikerre s a közönség általános óhajára tekintettel, a színigazgató a egyszerű darabot pénteken új-ból másorra tűzte, sőt még azzal a kellemes meglepetéssel töltötte meg, hogy ugyancsak péntek este előadja a „Zsur a ligetben” című pompás dolgot, melyet a multkor is óriási közönség nézett végig. A nagyszerű darab maga valóságos szenzáció s így a péntek esti előadás egyike lesz a legkiűnőbbeknek.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(169)

31. fejezet.

A vörös gróf.

— Nem sokára kezdődik a vendégek felvonulása, susogta magában a gróf, s az ablakhoz állva nézett az utcára, onnan akarta látni a fogatok érkezését.

De csakhamar vissza kellett fordulnia az ablaktól.

A komornyik ezüst tálczán névjegyet hozott be.

A gróf elolvasta a látogatójegylen levő neveit.

— Gróf Brandenburg Rudolf? mondotta a tábornok félig hangosan. Nem ismerem. Ősei valamikor régen a német hadseregben szolgáltak és magas katonai méltóságokat viseltek; de a család tagjait nem ismerem... nem ismerem...

— Vezesd be a gróf urat
A következő pillanatban Hossay gróf előtt rendkívül előkelően öltözött, de feltűnően ruha vörös haja és vörös szakállu férfi állott.

A tábornok félssel kínálta, amit azonban a vörös gróf udvariasan megköszönt és el nem fogadott.

Ez a vörös gróf dr. Korbay Arthur gróf volt.

(Foyt. köv.)

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi-óvszer 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona. Porio 30 fillér.
„Hez”, Budapest, VIII. Losonci utca 13. Diszkrét szétküldés.

Eladó föld!

Alólírott ezennel tudatom, hogy a rákosi útfélen levő két azaz **kettő járandómat**

szándékoznék örökön szabadkézből eladni, esetleg haszonbérbe kiadni. Érdeklődők értekezhetnek Nacsa András vállalkozónál, Hold-utca 10. szám.

Menyasszonyi bútorok
olcsó és jó kivitelben kaphatók
ALEXI JÓZSEF
asztalos üzletében (régi sörház),
Teitsch Adolf főzsmalmával szemben.
MEGRENDÉLESEKET
a legújabb minták után készítek.
Elvállalok ÉPÜLET, PORTÁL- ÉS
BOLTBERENDEZÉSEKET
a legjutányosabb árak mellett.
Jó kivitel és pontos kiszolgálás.
Tisztelettel
Alexi József épület és bútor
asztalos.

Eladó föld. A belső nyolc hold kitűnő szántóföld a rajta levő igen jó állapotban levő épületekkel együtt szabadkézből örökön eladó kedvező fizetési feltételek mellett. Tudakozódní lehet Ratkai Ferencnél a helyszínen 66. járandó.

Eladó vagy kiadó

az Aradi-utca 2219. szám alatti ház, mely nagy portán épült s két padlót szobából, konyhából, két kamrából, három öles istállóból, különépített két szinből és két kotarkából áll, szabadkézből eladó, vagy pedig november 1-től bérbe kiadó. Értekezhetni lehet Erdei Ferencnél ugyanott.

Szőlő és alma eladás.

Makó város tulajdonát képező volt kasznárlak udvarán minden nap frissen szedett saját termésű csemegezőlő és fajalma a legolcsóbb napi árban kapható nagyban és kicsinyben. Tisztelettel Török Pál!

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón
VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szepő, májfolt, arc- és kézvörösség és mindentéle bőrtisztátalanság ellen.
Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.
Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona
Ezen piperezerek több kiállításán ér-mekkel lettek kitüntetve.

HAJ ÉS SZAKÁL

ápolására Popper-féle hajszesz kitűnő hatása, erősíti a haj-talajt, megszünteti a korpát és elősegíti a haj növést. Kis üveg 1 korona, nagy üveg 2 korona.
Hajfijító ósz haj fiatal színűnek visszaadására. Nem fest, nem piszkít, bármely színű hajnál alkalmazható. Kis üveg 1 korona, nagy üveg 2 korona.
Hajfesték a haját vagy b. jusztt azonnal a kívánt színre megfesti. Ára 2 korona 40 fillér. Szőke, barna, gesztenyeszínű és fekete árnyalatokban.

Hajmosópor 1 boríték 30 fillér.

Kapható: Csillag drogériában, Főter.

24 darab 9 hónapos fajtiszta mangalica süldő eladó. Tudakozódní Varga Ferenc lókereskedőnél lehet.

Eladó ház. Mikócsa-utca 10. ujszám alatt levő ház, szabadkézből örökön eladó. Tudakozódní lehet Elek Sándornál Mikócsa-utca 22. szám alatt.

Sürgős figyelmeztetés!
Ha illatszer, pipe eszappan, kozmetikai, arc- és kézápolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmetikába vágó cikkeit a legjobból a legjobbakat olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent „ILLATSZER ÉS HÁZTARTÁSI ÉRTESÍTŐNKET” melyet ingyen és bérmentve küld:
„HEZ” illatszer- és háztartási cikkek szakküzele nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Losonci-utca 13/hz.

Gazdálkodók figyelmébe!

Ki akar földjén kat. hold-danként 2-3 métermázsza buzával föbbit termelni, az vesse buza alá a **szuperfoszfát műtrágyát.** Megrendelhető és raktáron kapható minden időben Diós Imrénéll Makó, Vásárhelyi-utca 15. szám.

"OLLA"
bizonyított legjobb higiénikus **GUMMI-** különlegesség Teljes jótállás. Mindent kapható. Árjegyzék ingyen.
"OLLA" gummi gyár
Wien II. 966
Praterstrasse 57
Kapható: Brauer, Zeltán, Sándor Zsigmond, Embler, József, Popper Gyula drogeriájában.

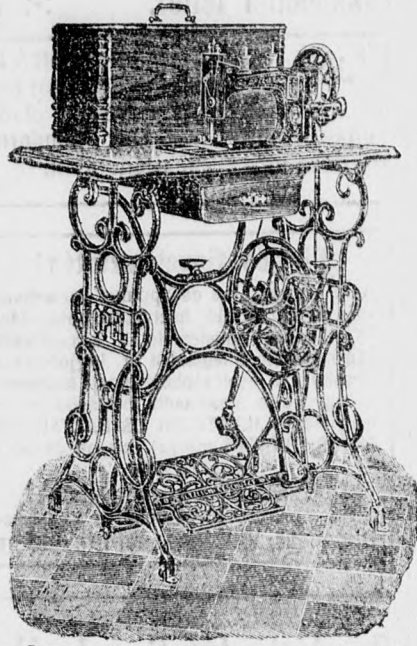
30. kat. hold prima föld

közel a városhoz hagyma alá kiadó
Iritz Miksánál.

Hirdetmény. A makói izr. teplotm udvarán szeptember hó 3 án, szerdán délelőtt 9 órakor épületbontás folytán kikerült és egy cseréptetővel földött szín nyilvános árverésen eladtnak.

Csókáson, Böhm-féle föld mellett **egy fertály tanyaföldem**

örökáron szabadkézből eladó, esetleg haszonbérbe is kiadó. Értekezhetni 552. számú tanyámon. Mészáros Illés.

A legjobb hírnevű Helical Premier és Alfa Kerékpárok, Hegyi gummik, lámpák, csengők és mindennemű kerékpáralkatrészek, Central Bobbin karikahajós és csolnakos varrógépek és mindennemű varrógép részek.

Legújabb mosó, fecsaró és mángorló gépek,

Gramphonok és a legújabb columbia lemezek,

mindenféle rugók és hangverseny tűk legolcsóbban és kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhetők **GLÜCK SAMU** cégnél Makón.

Egy 12 lóerős benzinmotor lokomobil, mely fűrészt, takarmány kamara és 6-os cséplő hajtására legalkalmasabb, Egy 6-os jó cséplő, Egy eredeti herecséplőgép olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett eladó **GLÜCK SAMU** cégnél Makón.

Egy teljesen modern ház

közvetlen a Főtér mellett, Petőfi-utca 16/b. sz. a., melyben 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, éléskamra, konyha, mosókonyha, pince és több mellékhelyiség, vízvezeték, villanyvilágítás, továbbá két udvar és azonfelül 160 tőke csemege faj lugos szőlővel és faj gyümölcsfákkal beültetett nagy konyhakert van, szabadkézből kedvező fizetési feltételek mellett örökáron eladó. Értekezhetni a fenti szám alatt Torma Józseffel.

Eladó nagy birtok.

Nagyvárad mellett, telekkönyvileg már parcellázott, körülbelül

1500 holdas kitünő minőségű fekete szántóföld

igen kedvező vételáron, esetleg igen olcsó kamatos törlesztés mellett azonnal eladó. Venni szándékozók nálam jelentkezzenek:

Baróti Endre

ref. tanító, Szikszay-utca 4. sz.

Értesítés. Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

PATAKY F. J. cég

gőzfűrészt és fatelepét átvettem,

ahol a legjutányosabb árban kapható mindennemű épületfa, deszka, zsindely, hognárfa, tűzifa úgy felvágva, mint hasábosan kiölelve. Tisztelettel:

Telefon 57 szám.

Ugyanott egy jóházból való fiu tanulókat felvétetik.

Landeszmán Mór.

Czipész üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban o-o o-o a mai kor igényeinek megfelelő o-o u-o

czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és legszébb kivitelben, ugyszintén megrendeléseket a legegyszerűbbtől a legdivatosabb kivitelig készítek és a legmesszebbmenő igényeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelmes czipőket készítek a legolcsóbb árak mellett. Törekvésem oda irányul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobban és a legolcsóbban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradiam tisztelettel

NAGY ELEK czipész mester.

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és mindennemű ravatalozás díjtalanul.

Folyton a legújabb ujdonságok!

Tévedések kikerülése végett kérem a t. közönséget, hogy a saját érdekében is címre figyelni sziveskedjék és cégem jó hírnevét szemelött tartva, gyász esetek alkalmával bevásárlás végett közvetlen hozzám fordulni.

Ma már nem szükség bizonyítani, köztudomásu dolog, hogy a **legszebb kiszolgálást adja a legnagyobb megelégedésre özv. GYURIK LAJOS-né „Örangyal“** disztemetkezési vállalata

MAKO, Kenyérpiac, (Tőkey-féle házban).

Legmegbízhatóbb pontos és szolid kiszolgálás. Csanádmegye, valamint Makó város legrégebbi eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen újonnan berendezett és új árukkal beállított elsőrangú disztemetkezési vállalata. — Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdíszesebb pompadiszosztályig utólérhetetlen díszlettel és olcsó árakon. — Előforduló gyász esetekben kérem a t. közönség nagyrabecsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel **ÖZV. GYURIK LAJOS-né.**

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselete:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-ú. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.